

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co środy, kosztuje w prenumeracji: Bez poczty: kwartalnie 3 zlr. 45 kr., miesięcznie 1 zlr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 zlr. 30 kr., miesięcznie 1 zlr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Anglia. — Holandya. — Włochy. — Niemce. — Dania. — Księstwa Naddunajskie. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Rzecz urzędowa.

Obwieszczenie. Wysokie c. k. ministryum spraw wewnętrznych mianowało dekretem z 31. maja b. r. komisarzami przy okręgowych komisjach uwolnienia od ciężarów gruntowych w Lwowskim administracyjnym okręgu, następujących urzędników politycznych:

Dla Lwowskiego obwodu obwodowych komisarzy Edwarda *Bauer* i Edwarda *Czermak*; dla Złoczowskiego obwodu obwodowych komisarzy Tomasza *Krahl* i Ludwika *Nahlík*; dla Brzeżańskiego obwodu obwodowych komisarzy Ferdynanda *Pluschk* i Henryka *Haganowski*; dla Tarnopolskiego obwodu obwodowych komisarzy Karola *Horwath* i Edwarda *Erlacher de Khay*; dla Czortkowskiego obwodu obwodowych komisarzy Rudolfa *Dunin-Rzuchowski* i dr. Ludwika *Kadyi*; dla Kołomyjskiego obwodu obwodowych komisarzy Konstantyna *Bilińskiego* i Edwarda *Langer*; dla Stanisławowskiego obwodu obwodowych komisarzy Ernesta *Aulich* i Emanuela *Mades*; dla Stryjskiego obwodu komisarzy Felixa *Skrowaczewskiego* i Józefa *Van Roy*; dla Samborskiego obwodu obwodowych komisarzy Narcyza *Pajaczkowskiego* i Eugeniusza *Neuberg*; dla Sanockiego obwodu obwodowych komisarzy Józefa *Haidmann* i dr. Karola *Seelig*; dla Przemyskiego obwodu Ferdynanda *Kramer* i Wilhelma *Friedberg*; dla Żółkiewskiego obwodu obwodowych komisarzy Juliusza *Schumann* i Romana *Blauth*.

Odnośnie do zawartego w urzędowym dzienniku Lwowskiej Gazety z 20. z. m. obwieszczenia, w którym rozpoczęcie czynności c. k. okręgowych komisji uwolnienia od ciężarów gruntowych wyznaczono na dzień 20. czerwca b. r., czyni się niniejszem wiadomo, że postanowione dla innych obwodów Lwowskiego administracyjnego okręgu c. k. okręgowe komisje uwolnienia od ciężarów gruntowych rozpoczną swe urządowanie dnia 17. b. m.

Czynności likwidacyi rozpoczną się w wymienionych poniżej okręgach urzędu podatkowego:

W Lwowskim obwodzie w okręgach podatkowego urzędu we Lwowie i Gródku; w Złoczowskim obwodzie w okręgach podatkowego urzędu w Złoczowie i Brodach; w Brzeżańskim obwodzie w okręgach podatkowego urzędu w Kozowie i Rohatynie; w Tarnopolskim obwodzie w okręgach podatkowego urzędu w Tarnopolu i Mikulińcach; w Czortkowskim obwodzie w okręgach podatkowego urzędu w Husiatynie i Zaleszczykach; w Kołomyjskim obwodzie w okręgach podatkowego urzędu w Kołomyi i Gwoźdźcu; w Stanisławowskim obwodzie w okręgach podatkowego urzędu w Stanisławowie i Bohorodczanach; w Stryjskim obwodzie w okręgach podatkowego urzędu w Stryju i Bolechowie; w Samborskim obwodzie w okręgach podatkowego urzędu w Samborze i Rudkach; w Sanockim obwodzie w okręgach podatkowego urzędu w Sanoku i Lisku; w Przemyskim obwodzie w okręgach podatkowego urzędu w Przemyśle i Krakowcu; w Żółkiewskim obwodzie w okręgach podatkowego urzędu w Żółkwi i Kulikowie.

To podaje się do wiadomości i zastosowania wszystkim interesowanym, a c. k. władzom, urzędom i ich organom z tą prośbą, ażeby komisjom uwolnienia od ciężarów gruntowych dawały jak najchętniej wszelką pomoc, jaka według okoliczności potrzebną się okaże.

Z prezydium c. k. ministeryalnej komisji uwolnienia od ciężarów gruntowych dla administracyjnego okręgu Lwowa.

Lwów, 12. lipca 1854.

C. k. ministeryalny komisarz
Kalchberg.

Wiedeń, 7. lipca. Dnia 8. lipca 1854 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany LIX. i LX. zeszyt dziennika rządowego ustaw państwa.

LIX. zeszyt zawiera pod

Nr. 165. Rozporządzenie ministryum sprawiedliwości z dnia 16go czerwca 1854, obowiązujące dla wszystkich krajów koronnych z wyjątkiem wojskowego Pogranicza, którem się wydaje instrukcja względem wewnętrznego urządowania i regulaminu spraw władz sądowych w sprawach karnego sądu.

LX. zeszyt zawiera pod

Nr. 166. Dekret ministra spraw wewnętrznych z d. 6. lipca 1854, obowiązujący dla całego obwodu państwa z wyjątkiem wojskowego Pogranicza, którym się nadają ułatwienia właścicielom monarchicznych lennictw i fideikomisów i gruntowej posiadłości w ogóle, pupilom, a odnośnie ich opiekunom i kuratorom, następnie gminom, korporacjom, ferwalterom zakładów, fundacyi, funduszów itd. zostającym pod publicznym nadzorem lub kontrolą, w uczestnictwie w utworzonej cesarskim patentem z 26. czerwca 1854 (nr. 158 dzien. ust. państw.) dobrowolnej pożyczce.

Nr. 167. Dekret ministra spraw wewnętrznych z 6. lipca 1854, — obowiązujący dla królestw Węgier, Krocacji i Sławonii, następnie dla Województwa Serbii i Temeskiego Banatu — którym się nadają ułatwienia byłym właścicielom gruntów w tych krajach koronnych, w uczestnictwie w utworzonej cesarskim patentem z 26. czerwca 1854 dobrowolnej pożyczce.

Nr. 168. Dekret ministra spraw wewnętrznych z d. 6. lipca 1854, — obowiązujący dla Wielkiego Księstwa Siedmiogrodu, — którym się nadają ułatwienia byłym właścicielom gruntów w Siedmiogrodzie w uczestnictwie w utworzonej cesarskim patentem z 26go czerwca 1854 (nr. 158 dzien. ust. państw.) dobrowolnej pożyczce.

Równocześnie z temi zeszytami dziennika ustaw państwa będą przez c. k. nadworną i rządową drukarnię wydane i rozesłane następujące, jednakże nie do urzędowego rozdania i rozesłania do władz, lecz jedynie do powszechnego sprzedania przeznaczone urzędowe podręczne wydania:

- Urzędowe podręczne wydanie z załączonym alfabetycznym spisem osnowy w Sce, ogłoszonego cesarskim patentem z 29. lipca 1853 (dz. ust. państw. nr. 151) nowego regulaminu karnych procesów, zgadzające się zupełnie w druku i formie z istniejącem już urzędowem podręcznem wydaniem w Sce nowej ustawy karnej z 27. maja 1852; (cena 1r.20k.).
- Urzędowe podręczne wydanie w Sce zawartej w zapowiedzianym powyżej LIX. zeszycie dziennika ustaw państwa pod nr. 165 instrukcyi dla sądów karnych, które w druku i formie zgadza się zupełnie z namienionem woprzód podręcznem wydaniem w oktawce nowej ustawy z 27. maja 1852 i nowego regulaminu karnych procesów z 29. lipca 1853 (cena 24 kr.).
- Urzędowe podręczne wydanie w 16ce właśnie tej ostatniej instrukcyi dla sądów karnych, które się w druku i formie zgadza zupełnie z istniejącem już urzędowem podręcznem wydaniem w 16ce nowej ustawy karnej z 27. maja 1852, nowego regulaminu procesów karnych z 29. lipca 1853 i cesarskiego patentu z 3. maja 1853 o wewnętrznem urządzeniu i regulaminie spraw wszystkich władz sądowych; (cena 12 kr.).

Sprawy krajowe.

Wiedeń, 14. lipca. Minister spraw wewnętrznych mianował galicyjskich komisarzy obwodowych trzeciej klasy Antoniego *Kriegshabera*, Adolfa *Pauli*, Józefa *Hordyńskiego*, Ludwika *Posingera*, Ignacego *Lewickiego*, Pawła *Kosińskiego* i Rudolfa *Ebnera*, tudzież komisarza okręgowego na Szlązku Karola *Ruffa* i koncepistę gubernialnego Mateusza *Mauthnera* komisarzami obwodowymi drugiej klasy; następnie komisarzy obwodowych Władysława *Obertyńskiego*, Alexandra *Zborowskiego*, Franciszka *Winklera* i Ignacego *Hladisch*, gubernialnych koncepistów Franciszka *Chlebika*, Felixa *Rożańskiego*, Jana *Fogta*, Jana *Szydłowskiego*, Wacława *Potoczka*, Eugeniusza *Kończakowskiego*, Juliusza *Zulauf*, Juliusza *Watzla*, Krystyna *Rapla* i Apolinarego *Jaroszyńskiego*, nakoniec adjunkta konceptowego namiestnictwa czeskiego Jana *Klofetz*, komisarzami obwodowymi trzeciej klasy dla Lwowskiego okręgu administracyjnego. (W. Z.)

Okólnik lwowskiej izby handlowej i przemysłowej do wszystkich gremiów, cechów i przemysłowych okręgu izby:

Dla zrównania waluty krajowej z walutą metalową i dla uzyskania środków na pokrycie nadzwyczajnych potrzeb państwa, raczył jego c. k. Apost. Mość ces. patentem z d. 26. czerwca r. b. nakazać rozpisanie dobrowolnej pożyczki w sumie przynajmniej 350, a najwięcej 500 milionów w drodze subskrypcji w całym obwodzie monarchji:

Niedogodności, które agio sprowadziło, dotknęły szczególnie handel i przemysł. Pożyczka wspomniana ma tedy zapobiedz tym przykrym stosunkom.

Osiągnięcie tego ważnego celu dla dobra ogółu zawisło głównie od licznego udziału obywateli państwa, tem więcej przeto powinien stan handlowy i przemysłowy mieć sobie za szczególny święty obowiązek popierać ile możności zamierzony środek zbawienny, gdyż dobrodziejstwa uregulowanych stosunków pieniężnych i wzmagającej się tem samem pomysłowości spływają głównie na handel i przemysł.

Otwarta pożyczka nastęrcza tę korzyść, że subskrybent otrzyma po cenie emisyjnej 95 za 100 obligacyę po 5% w srebrze uprzywilejowaną, co według obecnego stanu agio srebra wynoszącego 30%, wynosi blisko 7 $\frac{1}{2}$ %. — W ten sposób nie tylko kapitalista może korzystnie ulokować swój kapitał, lecz także mniej zamożnym nastęrcza się za pomocą trzech do pięcioletnich rat wypłaty sposobność przyczynić się z własną korzyścią do dobra ogółu.

Izba nie wątpi wprawdzie, że stan handlowy i przemysłowy w uznaniu powszechnego i własnego dobra odpowiednio wezwaniu wysokiej administracji państwa, ma sobie to jednak za obowiązek zwrócić uwagę wszystkich trudniących się handlem i przemysłem na ważność tej wielkiej operacji finansowej i wzywa w tym zamiarze przelożonych wszystkich gremiów i cechów w okręgu izby, ażeby objaśnianiem i wpływem swoim na osoby trudniące się handlem i przemysłem popierali jak najusilniej subskrypcję na wspomnianą pożyczkę.

Lwów, 12. lipa 1854.

Z izby handlowej i przemysłowej.

Czwarty z kolei artykuł litografowanej „korespondencji austriackiej“ o nowej pożyczce narodowej jest następującej osnowy:

Po między ułatwieniami, które rząd przyzwolił dla wielkich właścicieli ziemskich, ażeby tem większy mogli mieć udział w nowej pożyczce, stoi w pierwszym rzędzie nakazane pod stosownymi warunkami zniesienie tak zwanej oktawy. Odnośne rozporządzenie ogłoszone zostało niedawno w dzienniku ustaw państwa. O doniosłości tego rozporządzenia pod względem wielkości kapitałów, które przeto ulokowane być mogą w pożyczce, można już z tego wnosić, że oktawa tylko w samym kraju koronnym Austrii poniżej Anizy wynosi 13 do 15 milionów reńskich. Odnośny termin mógł bez truności być uchylony, raz że oznaczony patentem z dnia 10. lutego 1753 na dzień 1. września termin prekluzyjny, — w ciągu którego prawnie istniejące pretensje byłych poddanych wynikające z związku poddańczego wniesione być musiały zwyczajną drogą skargi, gdyż w razie przeciwnym uprawniony tracił prawo pretensji do oktawy lub innego prawnego zastawu ciężącego na dobrach — już dawno upłynął, a powtóre że według dotychczasowych sprawdzeń urzędowych likwidacye majątków sierości i depozytowych odbywały się ściśle i sumiennie.

Dalszym środkiem ułatwiającym obywatelstwu ziemskiemu skuteczny udział przy nowej pożyczce jest udzielenie Najwyższego konsensu, że posiadacze monarchicznych lennictw i fideikomisów onerowane mogą substancję aż do trzeciej części na rzecz pożyczki, co zresztą nienwłaścicielom prawom zwierzchniczym tak lennictw jak i fideikomisów, gdyż ustanowiono ściśle normy, według których obligacye długu nowej pożyczki gwarantują lennictwu lub fideikomisom pewność kapitału.

Właściciele ziemscy, którzy jeszcze nieposiadają obligacji indemnizacyjnych, lecz tylko asygnacye rent, mogą sobie udział w pożyczce najlepiej w ten sposób ułatwić, jeżeli, jak im pozwolono, swoje renty przypadające dnia 1. listopada i 1. maja każdego roku użyją na wpłaty, a mianowicie nie tylko renty już przypadające w czasie subskrypcji, ale także te, które w późniejszych terminach mają pobierać.

W Galicyi, w Krakowie i na Bukowinie niepobierają właściciele ziemscy wprawdzie jeszcze rent ani samych kapitałów, ale bieżące, roczne zaliczki rent, nawet i na trzy lata z góry, a częstokroć także zaliczki na kapitał. Ci którzy otrzymują zaliczki na kapitał mogą bezpośrednio w Lwowskim filialnym banku subskrybować; ci zaś którzy pobierają tylko zaliczki na renty, mogą przekazywać swoje nielikwidowane zaliczki tym samym trybem co i asygnacye rent.

W Węgrzech, Krocacji, Sławonii, w Województwie i w Siedmiogrodzie wydano potąd tylko cztery zaliczki urbaryalne. Ażeby właścicielom ziemskim w tych krajach ułatwić udział w nowej pożyczce, przyzwolił Najjaśniejszy Pan piątą zaliczkę urbaryalną, jednak tylko dla ułatwienia udziału w pożyczce, gdyż likwidacya a przeto i wydanie obligacji indemnizacyjnych już wkrótce nastąpi.

Na wszelki sposób spodziewać się należy znacznego udziału właścicieli ziemskich w prowincjach pomienionych, ponieważ miasto obligacji indemnizacyjnych w wartości nominalnej otrzymają po najniższej cenie obligi przynoszące procent w srebrze.

Wiedeń, 13. lipca. Litogr. koresp. austr. pisze: W pośród zawikłań w sprawie orientalnej dowiadujemy się z szczególnem zaspokojeniem, że prawie wszystkie wysokie rządy niemieckich państw

związkowych oświadczyły, jako są gotowe popierać uchwałę związku, według której całe Niemce przystąpią do przymierza Austrii i Prus z d. 20. kwietnia r. b. W wielu odpowiedziach na odnośne wezwania ze strony sprzymierzonych wielkich mocarstw niemieckich wyrażono, że wspomniane wysokie rządy oddają kierunek tej sprawy równie ważnej dla potęgi i godności Niemiec z całym zaufaniem w ręce Austrii i Prus. Mocarstwa te uwzględniły w swym związku przedewszystkiem interesa Niemiec, a otwarte i szczere przystąpienie ich niemieckich sprzymierzeńców może te względy tylko tem więcej wzmocnić i utrwalić. Na szczególne uznanie zasługuje to, że także wysokie rządy W. księstwa Luxemburga i księstwa Holsztynu z Laueburgiem bez względu na swe stosunki z państwami niemieckimi, z którymi są w związku, przyrzekły także przystąpić do zamierzonej uchwały związku niemieckiego.

W obec tej jednomyślności dworów niemieckich, niepodobna przypuścić, ażeby wahanie się ze strony król. wirtemburskiego rządu względem przystąpienia pochodziło z różnicy w zamiarach. Patriotyczny sposób myślenia Jego Mości króla Wirtembergii doświadczony licznymi laty i czynami, i równie jak ten Monarcha był zawsze pierwszy, gdy szło o obronę godności i potęgi Niemiec przeciw zachodowi, tak też nieomieszka stanąć razem z sprzymierzonymi swymi, gdyby interesa Niemiec wymagały działania przeciw zaburzeniom stosunków mocarstw na wschodzie.

Blizka, i jak się spodziewać można, jednomyślnie powzięta uchwała związku, która całe Niemce przyłączy do przymierza Austrii i Prus, odpowie słusznym życzeniom wszystkich patriotów.

(Zaprowadzenie pospiesznej jazdy koleją żelazną między Wiedniem i Lublaną.)

Wiedeń, 11. lipca. Równocześnie z otworzeniem komunikacji dla osób na przestrzeni kolei żelaznej przez Semmering, zamysłają zaprowadzić pospieszny pociąg między Wiedniem i Lublaną, który się ma łączyć z jednej strony z pociągami północnej kolei żelaznej Cesarza Ferdynanda i północnej kolei żelaznej państwa, a z drugiej strony z żeglugami paropływów Lloydy Trysteńskiej między Trystem i Wenecją, a zatem z pociągami na lombardzko-weneckich kolejach żelaznych państwa. Pobyt pasażerów według regulaminu jazdy jest wszędzie na krótki przeciąg czasu ograniczony, dlatego jest potrzebnem jaknajwiększe skrócenie i ułatwienie celnej rewizji pakunku, w którym-to względzie wydało c. k. ministerjum finansów w porozumieniu z c. k. ministerjum handlu osobne w tej mierze stosowne rozporządzenie.

(Doniesienia z Siedmiogrodu z-nań granicy Wołoszczyzny.)

Kronstadt, 6. lipca. Wyprawioną na dniu 1. b. m. ztąd do Bukaresztu c. k. austriacką tayıstrę pocztową zatrzymali Rosjanie pod Kalineszty i zanieśli ją do generała Liprandi do Plojeszti.

Dziennik „Sieb. Bote“ donosi teraz, że tayıstra ta przybyła 4go b. m. bez naruszenia pieczęci do Bukaresztu, a my dodajemy, że przytrzymanie to musiało nastąpić tylko dla jakiegoś nieporozumienia, o które nie można obwiniać żadnej znakomitszej osobistości.

Gazeta kronstadtzka wyjaśnia teraz szczegółowo, że częściowe przerwanie komunikacji między Mołdawią i Austrią wynikło jedynie z nieporozumienia. Rozszerzona w obozie rosyjskim fałszywa pogłoska, że Niemcy naprawiają mosty i gościńce u c. k. granicy, spowodowała Rosyan do spiesznego zatarasowania gościńców na terytorjum mołdawskiem. — Wiadomości o znacznych siłach wojska rosyjskiego, które miały posunąć się z Mołdawii ku granicy siedmiogrodzkiej, są — jak donosi dalej ta gazeta — wcale przesadzone. Cała siła stojąca wzdłuż granicy mołdawsko-siedmiogrodzkiej, wynosi wolno licząc najwięcej 5000 ludzi. Te oddziały rosyjskie, które w ciągu tego tygodnia patrolowały na Predjalu, i te, które stały w dolinie Praova, opuściły już z wyjątkiem kilku ludzi swoje stanowisko i wróciły do obozu pod Kimpiną. Wojsko to przedsiębrało tylko prosty rekonesans i rozgłaszało samo przy tej sposobności, że piechota i artylerja wkrótce za niem nadciągnie.

Oboz pod Kimpiną ma być wkrótce zwiniony, a wojska odejdą do Mołdawii. Rozszerzane od dwóch dni pogłoski z Türzburga, że kilku Kozaków przybyło na granicę austriacką, są całkiem bezzasadne.

(Powrót braci Litt.)

Werona, 8. lipca. Zeszłej środy przybyli do Werony bracia Litt, Duca i Conte, by Jego Excelencyi jeneralnemu gubernatorowi złożyć podziękowanie swoje za doznaną za jego wstawieniem się najwyższą łaskę Monarchy, i przedstawić się oraz obudwom jego adlatus, sml. hrabiemu Nobili i tajnemu radcy hrabiemu Rechbergowi. Przykład braci Litt zachęcił ile wiemy jeszcze kilku innych bawiących za granicą majątnych obywateli medyolańskich upraszać tą samą drogą o najwyższą łaskę Monarchy. (Abld. W. Z.)

Anglia.

(Rozprawy w izbach.)

London, 7. lipca. Na wczorajszem posiedzeniu izby wyższej zaproponował lord Canning drugie odczytanie bilu względem uniwersytetu w Oxfordzie; mowa jego była tylko powtórzeniem mowy Russell'a o tym przedmiocie. Lord Derby pochwała zmiany, jakie w bilu poczyniono w izbie niższej i wyznaje, że bil w terażniejszej formie daleko mniej jest niebezpieczny aniżeli przed wniesieniem; a w nadziei, że jeszcze niektóre punkta zostaną zmienione, niechce przeszkadzać drugiemu odczytaniu. Po kilku uwagach lorda Canning odczytano bil po raz drugi bez dalszej dyskusji.

W izbie niższej zaproponował Sir J. Pakington drugie odczytanie przesłanego z izby wyższej bilu względem zaiesienia kilku

zbytecznych kościołów w City a wybudowania natomiast innych na przedmieściach (Church Building Acts Amendment Bill). Mr. R. *Phillimore* występuje przeciw przyjęciu tego bilu. Ażeby przenieść kościół z jednej części parafii na drugą, i na to niepotrzeba aktu parlamentarnego; ale ten bil przyzwoliłby znieść kościół w jednej parafii i przenieść go w drugą. Na mocy tego bilu możnaby zburzyć nawet kościół św. Pawła i Opactwo Westminster i razem z gruntem sprzedać na licytacyi. Mr. *Hadfield* popiera ten wniosek. Mr. *Moffart* zapewnia, że ludność londyńska najgorszych skutków z tego bilu się obawia, gdyż daje komisarzom zbyt wiele władzy, a samym parafianom nie przyznaje żadnego głosu. Mr. *Christopher* gani to, że bil nie zawiera żadnej specyfikacyi kościołów uznanych za zbyteczne; a jeżeli ta zasada zastosowana być może do stolicy, to musi się dać zastosować do całego kraju. Przy głosowaniu przyjęto poprawkę większością 143 głosów przeciw 59. Bil przeto został odrzucony. To się działo na południowym posiedzeniu przy nielicznym zgromadzeniu. Na posiedzeniu wieczornem przyzwolono po dłuższej dyskusyi roczną zapomogę w sumie 38.745 funt. szt., którą państwo daje duchowieństwu rozmaitych protestanckich sekt w Irlandyi. — Jej Mość królowa zwiedziła wczoraj pierwszy raz po otwarciu pałac krzyształowy w Sydenham. Pomimo słoty znajdowało się na wystawie 14.650 gości. (W. Z.)

Holandya.

Haga. 4. lipca. Dzienniki podają następujące ogłoszenie ambasadora rosyjskiego w Hadze: „Jego Mość Cesarz Rosyi otrzymał z Holandyi pismo bezimiennne. To pismo zawiera wyrazy najszczerszej zyczliwości dla pomyślnego powodzenia broni rosyjskiej z załączeniem daru przeznaczonemu w piśmie dla kasy wojennej. Z rozkazu swego rządu obiera rosyjski minister przy dworze holenderskim drogę prasy, by bezimiennemu dawcy podziękować za jego dobry i zycielwy sposób myślenia względem Rosyi i oznajmić mu, że Jego Mość Cesarz dar jego przyjął, oceniając szlachetny sposób myślenia, z którego ten dar wypłynął. (Abbl. W. Z.)

Włochy.

Turyn. 7. lipca. *Gazetta Piemontese* ogłasza przestroge ministerstwa marynarki tej treści, że w pobliżu Melilli na wybrzeżu północnej Afryki korsarze zrabowali jeden angielski okręt kupiecki, i że na wodach tamtejszych okręta kupieckie w ogóle narażone są na napady zbójckie dzikich mieszkańców wybrzeżnych.

Bologna. 2. lipca. *G. di Bologna* z dnia 30. czerwca ogłasza wyroki c. k. sądu wojennego na 35 zbrodniarzy za zbrodnie wyszczególnione w proklamacyach z dnia 3. czerwca 1849 i z 2. lipca 1850. Na czterech spełniono wyrok śmierci. (Abbl. W. Z.)

Niemce.

Berliński dziennik *Zeit* z d. 11. lipca pisze: Nowa pożyczka austriacka znalazła tu chociaż ograniczony, jednak taki udział, jakiego nie miały dawniejsze pożyczki. Większe tutejsze domy bankierskie odpowiedziały już teraz powiększonej części wezwaniu swych kolegów Wiedeńskich względem subskrypcyi.

Dania.

(Depesza telegraficzna.)

Rosztok. 11. lipca. Według doniesień prywatnych stała główna flota mocarstw zachodnich, składająca się z 18 okrętów liniowych, 2 fregat i 12 paropływów na dniu 1. b. m. o milę na zachód od Tolbaken, 2go opuściła tę stację i zarzuciła wieczorem kotwice pod Seskaer. D. 4. b. m. nieprzedsiebrała flota nie jeszcze w odnodze fińskiej. O 7 mil na zachód od Helsingfors stało 9 okrętów liniowych i kilka paropływów. (A. B. W. Z.)

Ksiestwa Naddunajskie.

(Obroty wojskowe nad Dunajem według doniesień z Widyna.)

Wiedeń. 11. lipca. Wiadomości z Szumli nadesłane na Widin i sięgające po dzień 1. lipca donoszą, że sprzymierzone wojska przybyły do Prawadi i Szumli i połączyły się z prawem skrzydłem wojska rozstawionego na wzgórzach Szumli. Omer Basza posunął aż ku wałom Trajana oddziały korpusu stojącego pod Basardczykiem. W pobliżu Rasowy zaszyły d. 28. i 29. krwawe potyczki między wojskiem rosyjskiej brygady Engelhardt i Turkami, którzy pod dowództwem Hassan-Beja tę brygadę w odwrocie odcięli. W tych potyczkach ponieśli Rosyanie wielką stratę, jednak powiodło się im zająć mocne stanowisko przy włości Bejtik i przepawić się łodziami na położoną między Bejtik i Szokaritszi bagnistą wyspę. Odtąd niedowiedziano się nic pewnego o dalszym losie brygady Engelhardt. Między Rassową i Czernawodą stoją od 28. czerwca turecko-egipskie wojska i zajmują lewe skrzydło linii wału Trajana. Znajdującemu się w Szumli angielskiemu wolontaryuszowi, sztabowemu oficerowi Canning, którego sztab jest złożony z kilku oficerów angielskich, poruczył Omer Basza korpus 4000 ludzi, przeznaczony do utrzymywania w Prawadi komunikacyi wojsk posiłkowych z wojskiem tureckim.

Wiadomość z Widdynu z dnia 6. lipca donosi, że Rosyanie zaczynają nad Dunajem między *Turnu* i *Symnitsa* na kilku punktach wznosić baterie nadbrzeżne. Turcy posuwają znaczne korpusy wojska ku Turtukaj i Rassowa, zapewne dla obrony Sylistryi przeciw zamierzonemu może nanowo przejściu przez Dunaj, w zamiarze cernowania fortecy. Część korpusu Lüdersa, która już była w odwrocie, pojawiła się znowu pod Kalaraszem. Według wiadomości z Bukaresztu zgromadza książę Górczaków w obozie pod Budeszti 30.000 ludzi i posunie się ku Oltenicy i Dzyurdzewo. Zdaje się, że Rosya-

nie po klęsce, którą ponieśli pod Sylistryą, nabrali znowu serca i jak się pokazuje z powyższych doniesień, chcą znowu rozpocząć operacye przeciw Turkom i francusko-angielskiemu wojsku. Ale Turcy uprzedzili ich z sukcesem, jak donoszą nadesłane dziś depesze prywatne. Zajęli bowiem dnia 8. b. m. po kilkudniowych walkach wyspy Moka i Radowan pod Ruszczukiem, a później Dzyurdzewo.

(Utarzki pod Giurgewem. — Doniesienia o przeprawie Turków na małą Wołoszczyznę.)

Wiedeń. 12. lipca. O potyczce pod Giurgewo nadeszły dziś bliższe szczegóły. Walka zaczęła się 2go a odnawiała się 4go, 6go i 7go b. m. Ponieważ Turcy nacierali z coraz większymi siłami i 7go opanowali zupełnie wyspy leżące między Giurgewem i Ruszczukiem, opuścili Rosyanie 7go Giurgewo i cofnęli się do Bnazy, a ztamtąd, otrzymawszy posiłki z Bukaresztu i z obuzujących pod Budeszti korpusów jenerałów Baumgartnera i Dannenberga, zaczęli nazajutrz zrana pod naczelnem dowództwem jenerała Dannenberga atakować znowu Turków. W kilkugodzinnej potyczce, która zakończyła się odwrotem Rosyan, walczone z obu stron z wielką zaciętością. Strata Rosyan, których stanowisko było mniej korzystne niż Turków, ma być bardzo znaczna. Od 8go stoją Rosyanie pod jenerałem Dannenbergiem w obronnej pozycyi na drugim brzegu rzeki Argis z forpocztami pod Falastok i obwarowują się w tej wiosce. Turcy ściągają spiesźnie znaczne posiłki do siebie.

Depesza z **Hermansztadu** z 11. l. m. donosi, że Omer Basza przeniósł 9. b. m. główną kwaterę z Ruszczuka do Giurgewo. Komendę nad wojskami skoncentrowanymi pod Giurgewem objął Said Basza. Pochód Turków przez Dunaj trwa ciągle. Do 9. wieczór stanęło już najmniej 60.000 wojska tureckiego na ziemi wołoskiej. Turcka flotyla na Dunaju koncentruje się między Ruszczukiem i Turtukajem. Most między Ruszczukiem i Giurgewem zrestaurowano.

Podług depeszy z **Bukaresztu** z 9go lipca przeszli Turcy dnia 8. b. m. brodem między Tasarią i Sylistryą za Dunaj, mieli pobić stojące pod Oltenicą oddziały rosyjskie i obsadzić Oltenicę jako też pobliskie wyspy na Dunaju. Rosyanie zajęli pozycye obronne. Rana, którą jenerał Chrulew otrzymał w potyczce pod Giurgewem, jest bardzo niebezpieczna.

Wiadomości z Widdynu z 8. lipca donoszą, że wojska tureckie przeszły w kilku punktach za Dunaj do Małej Wołoszczyzny i obsadziły główne punkta w kraju dla odpierania Rosyan w razie, gdyby usiłowali przepawić się za Alutę. (Lloyd)

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń. 13. lipca. Lloyd pisze: Najnowsze doniesienia telegraficzne z widowiska wojny nad Dunajem z d. 10. lipca donoszą, że wojska posiłkowe idą z Szumli do Ruszczuka. Do dnia 8. lipca przybyły tylko francuskie wojska w pierwszej linii pod Ruszczuk; wojska angielskie stały jeszcze w Embeler między Szumlą i Ruszczukiem. Między poległymi pod Giurgewem Rosyanami znajduje się sześciu sztabowych oficerów. W Bukareszcie panowała d. 10. lipca wielka trwoga, obawiają się, że widownia wojny rozwinie się teraz na Wołoszczyźnie w groźniejszej postaci.

Według doniesień z Ruszczuka na Hermannstadt przybyły d. 9. lipca wojska angielskie i zajęły obóz namiotowy pod twierdzą.

Paryż. 14. lipca. Monitor donosi z Madrytu z d. 12. b. m.: W dystrykcie Valencia przyszło do potyczki między insurgentami i wojskiem królewskim; wzięto 54 powstańców w niewolę, a ich przywódzca poległ. Według doniesień z Wiednia z d. 13. b. m. podaje Monitor liczbę zgromadzonych w Ruszczuku wojsk angielsko-francuzkich na 18.000. Potwierdza się zwycięstwo pod Giurgewem, i zdaje się, że Turcy przejdą pod Oltenicą za Dunaj.

Według doniesień prywatnych z Bukaresztu z dnia 11. b. m. przydzielono księciu Górczakow wszystkich adjutantów i oficerów sztabu jeneralnego księcia Warszawskiego. Turcy zajęli Giurgewo znaczną siłą zbrojną i są w pogotowiu stoczyć z Rosyanami wielką bitwę pod Frateschti. Jenerał Osten-Sacken przybył d. 11. zrana do Bukaresztu. Część korpusu 3. udaga się za nim. Zdaje się jednak, że poruszenia odwrotowe przemagają w taktycznych operacyach Rosyan. (L. k. a.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie żółkiewskim.)

Żółkiew. 5. lipca. Według doniesień handlowych płacono w drugiej połowie czerwca na targach w Bełzie, Krystynopolu, Lubaczowie i Żółkwi w przecięciu za korzec pszenicy 11r.40r.—12r.48k.—1r.48k.—12r.5k.; żyta 10r.50k.—10r.24k.—13r.48k.—10r.42r.; jęczmienia 8r.50k.—7r.40k.—10r.48k.—8r.; owsa 6r.—5r.36k.—9r.—6r.4k.; hreczki 9r.12k.—8r.24k.—0—8r.16k.; kartofli w Lubaczowie 4r. Cetrna siana kosztował 1r.12k.—0—1r.18k.—1r.20k. Sag drzewa twardego 4r.36k.—4r.—6r.—7r., miękkiego 3r.36k.—3r.—5r.—5r.36k. Funt mięsa wołowego sprzedawano po 5k.—3³/₅k.—4⁴/₅k.—4²/₅k. i garniec okowity po 1r.36k.—1r.36k.—1r.50k.—1r.36k. mon. konw.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 16. lipca.

PP. Romaszkan Antoni, z Borakówki; — Żebrowski Tadeusz, z Żurawna.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 16. lipca.

Hr. Krasiecki Edmund, do Bartatowa — Hr. Humnicka Izabella, do Gródka. — Hr. Krasiecki Ludwik, do Rohatyna. — PP. Czacki Michał, do Brzeżan. — Seelig Ernest, c. k. radca namiestnictwa, do Krakowa.

